

Joukkoliikenteen talousarvioehdotus 2025

SEUJOUKJ 03.09.2024 § 29

Vuoden 2025 seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotuksen laadinnassa on huomioitu:

- tiedossa olevat, kilpailutettujen kohteiden 2 (Joensuu Hammaslahti/Liperi) ja 3 (Joensuu-Kontiolahti) kustannusvaikutukset liikennöintikorvauksiin,
- valmisteilla olevan Joensuun seudun joukkoliikenteen lippu- ja vyöhykeuudistuksen arvioidut vaikutukset lipputuloihin,
- Joensuun kaupungin talouden sopeutustavoite joukkoliikenteelle (Joensuun osuus 100 000 euroa/vuosi) ja
- Ely-keskuksen rahoitussuunnitelma ajokaudelle 2024-2025.

Talousarvioon vuodelle 2025 ehdotetaan seuraavaa:

Hallinto:

Hallinnon toimintakulujen osalta esitetään talousarvioehdotuksessa nettomenojen lisäystä yhteensä noin 71 000 euroa vuoden 2024 talousarvioon verrattaessa.

Osuudet :

Joensuu lisäys	49 000 €
Kontiolahti lisäys	12 000 €
Liperi lisäys	10 000 €

Ehdotettu hallinnon toimintakulujen lisäys, noin 71 000 euroa, koostuu seuraavasti:

Palvelujen ostoissa muutosta:

• Waltti-kehittämishankkeiden uudet, vuosittaiset käyttö-
kustannukset (lähimaksu)	25 000 €
• Rahoitus- ja pankkipalvelut (verkko- ja mobiilikaupan kasvu)	20 000 €
• Muut palvelut	- 3 000 €
• Huoneistojen vuokrat ym. muut menot	3 000 €

Palkoissa ja palkkioissa henkilöjärjestelyjen muutokset 26 000 €

Tuottojen lisäys / mm. mut liikentoiminnan tuotot, kuntalaskutus,
muut tulot 22 000 €

	Ta 2024	Tot. 1-6 2024	Tot. %	Ennuste 2024	Erotus	TAE 2025	Muutos TAE 2025 / TA 2024
Toimintatuotot	253000	25489	10,1	254161	1161	275000	22000
Myyntituotot	253000	13647	5,4	219161		250000	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0			
Muut toimintatuotot	0	11842	****	35000		25000	
Toimintakulut	-681600	-358860	52,6	-686219	-4619	-752000	-70400
Henkilöstökulut	-156257	-98830	63,2	-155737		-182227	
Palkat ja palkkiot	-126654	-81203	64,1	-125275		-148555	
Henkilösivukulut	-29602	-17627	59,5	-30462		-33672	
Eläkekulut	-26523	-15616	58,9	-26260		-29938	
Muut henkilösivukulut	-3080	-2011	65,3	-4202		-3734	
Palvelujen ostot	-445000	-221821	49,8	-450219		-486000	
Muiden palvelujen ostot	-445000	-221821	49,8	-450219		-486000	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6000	-4973	82,9	-6000		-6000	
Muut toimintakulut	-74343	-33237	44,7	-74263		-77773	
Toimintakate Joensuu	-428600	-333372	77,8	-432058	-3458	-477000	-48400
Kuntaosuudet	-150000	-86791		-151161	-1161	-172000	-22000
Kontiolahti	-84000	-48508		-84485	-485	-96000	-12000
Liperi	-66000	-38283		-66676	-676	-76000	-10000
tulot-menot yhteensä	-578600	-420163		-583219		-649000	

Liikennöinti

Liikennöinnin toimintakuluihin ehdotetaan lisäystä yhteensä 213 000 euroa verattuna vuoden 2024 talousarvioon.

Liikennöintikorvausten arvioidaan nousevan JOJO-liikenteen osalta noin 500 000 euroa. Kustannusindeksin odotetaan pysyvän vuonna 2025 loppuvuoden 2024 tasolla. Paikallisiikennekohteen osalta on varauduttu mahdollisiin sopimuksen mukaisiin asiakastyytyväisyys- ja toteutuneiden vuorojen kannustimiin. Nämä ovat maksimissaan 4 % ao. kuukauden liikennöintikorvauksesta.

Noutopoika-liikenteen kustannukset ja tuotot on siirretty omalle kustannuspaikalleen.

Ely-keskuksen rahoitussuunnitelman mukaisesti Ely-liikenteen kustannusosuudet säilyvät edellisen ajokauden tasolla. Tuloarvio ajokaudelle 2023-2024 oli liian korkea. Tuloarviota on nyt korjattu ajokaudelle 2024-2025. Tämän johdosta sekä kulut että tuotot vähenevät, mutta nettovaikutus pysyy samansuuruisena. Ely-kulut siis vähenevät -287 000 euroa.

Liikennöinnin tuottojen arvioidaan lisääntyvän yhteensä noin 320 000 euroa.

Kelan koulumatkatulojen JOJO ja Ely-liikenteen osalta yhteensä arvioidaan vähenevän 200 000 euroa. Matkojen ja tulojen lisääntyminen viime vuosina johtuu 1.8.2021 voimaan tulleesta oppivelvollisuuslain muutoksesta. Vuosiluokka kerrallaan valtaosa opiskelijoista, joiden koulumatka ylittää 7 km, ovat oikeutettuja maksuttomaan koulumatkaan. Kela korvaa matkojen järjestäjille matkalippujen kustannuksia koulumatkatukena. Nyt kaikki ikäluokat ovat maksuttomien koulumatkojen piirissä. Alkuvuonna 2024 tehdyt Kela-matkat ja kertynyt koulumatkatuki näyttävät nyt kääntyneen laskuun.

Peruskoululaisten matkalipputuloihin esitetään vähennystä 10 000 euroa. Lippu- ja vyöhykeselvityksen yhteydessä nämä tulot tarkentuvat. Uudistuksen yhteydessä joudutaan myös päivittämään kuntien yhteistyösopimuksen mukaiset vyöhykkeittäiset koulumatkan hinnat 3.6.2025 alkaen.

Muiden lipputuottojen arvioidaan lisääntyvän vuoden 2024 talousarvioon verrattuna 575 000 eurolla. Matkamäärien lisääntyminen vuosittain ja ennustettu lisääntyminen vielä jatkossakin vaikuttaa tulojen lisääntymiseen. Käteistulojen arvioidaan lisääntyvän 200 000 euroa, kausilipputulosten 385 000 euroa. Ely-tulojen

arvioidaan puolestaan vähenevän 16 000 euroa. Muiden tulojen arvioidaan lisääntyvän 6 000 euroa.

Kuntalaskutus vähenee yhteensä 45 000 euroa. Keskitasurten kaupunkiseutujen henkilöliikenteen valtionavustuksen perusrahoituksen osalta aiesopimusta ei vielä ole allekirjoitettu, laskelmissa arvioitu valtionavustuksen suuruudeksi sama taso kuin vuodelle 2024 on arvioitu.

Liikennöinnin tuottojen ja kulujen erotus ennen kuntalaskutusta tulee talousarvioehdotuksen mukaan olemaan 4 555 000 euroa vuonna 2025. Toimintakate paranee yhteensä 154 000 euroa verrattuna vuoden 2024 talousarvioon. Tästä kohdistuu Joensuulle 109 000 euroa, Kontiolahdelle 30 000 euroa ja Liperille 15 000 euroa.

Tuloslaskelma €

28.8.2024

Tammikuu-Kesäkuu 2024

2442 Seudullinen joukkoliikenne

	Ta 2024	Tot. 1-6 2024	Tot. %	Ennuste 2024	TAE 2025	TA 2024 / TAE 2025
Toimintatuotot	8690000	3119086	35,6	8715000	9012000	322000
Myyntituotot	6250000	2549454	40,4	6475000	6772000	
Tuet ja avustukset	2440000	569632	23,3	2240000	2240000	
Toimintakulut	-12237000	-5295360	41,8	-12410000	-12450000	-213000
Palvelujen ostot	-12237000	-5295360	41,8	-12410000	-12450000	
Muiden palvelujen ostot	-12237000	-5295360	41,8	-12410000	-12450000	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0		
Toimintakate Joensuu	-3547000	-2176274	56,3	-3695000	-3438000	109000
Kuntaosuudet	-1160000	-506591		-1110000	-1115000	45000
Kontiolahti	-700000	-303128		-660000	-670000	30000
Liperi	-460000	-203463		-450000	-445000	15000
Tuotot-kulut yhteensä	-4707000	-2682865		-4805000	-4553000	154000

Talousarvioehdotus vuodelle 2025 on kunnittain seuraava (alv 0):

€	Joensuu	Kontiolahti	Liperi	Yhteensä
Hallinto	477 000	96 000	76 000	649 000
Liikennöinti	3 438 000	670 000	445 000	4 553 000
Yhteensä	3 915 000	766 000	521 000	5 202 000

Seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotus käsitellään osana Joensuun kaupunkirakennelautakunnan talousarvioehdotusta sen jälkeen, kun Joensuun kaupunginhallitus sekä Kontiolahden ja Liperin kunnat ovat antaneet talousarvioehdotuksesta kannanottonsa.

Matkustajamäärä

Joensuun seudun joukkoliikenteen matkamäärät nousivat vuosittain vuodesta 2015 alkaen. Koronapandemian vuoksi tämä kasvu pysähtyi vuonna 2020. Vuonna 2021 matkamäärissä käännyttiin taas kasvusuuntaan. Vuonna 2024 arvioidaan toteutuvan 2,85 miljoonaa matkaa. Matkamäärien kasvun toivotaan jatkuvan ja vuodelle 2025 ehdotetaan matkamäärätavoitteeksi +11 % vuoden 2024 arvioidusta toteutumasta eli 3 000 000 matkaa. Heinäkuussa 2024 oltiin 23 % edellä vuoden 2019 aikaisempaa matkustajaennätystä ja 11 % edellä vuoden 2023 tammi-heinäkuun matkamäärää.

	2019	2020	2021	2022	2023	TA 2024	Tot. 2024 arvio	TAE 2025
Matkat	2 422 887	1 688 367	1 887 058	2 269 883	2 693 155	2 650 000	2 850 000	3 000 000
Muutos-%		-30,3 %	12 %	20 %	19 %	6 %/TA 2023	4 %/tot 2023	11 % / tot 2023

Valmistelija: joukkoliikennelogistikko Marja-Leena Inkinen-Remes

Liikennejärjestelmänsinöörin päätösehdotus:

Seudullinen joukkoliikennejaosto päättää

- pyytää Joensuun kaupunginhallituksen sekä Kontiolahden ja Liperin kuntien kannanotot vuoden 2025 seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotuksesta viimeistään 30.9.2024,
- samalla hyväksyä osaltaan Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esittämän henkilökuljetusten yhteistyösopimukseen liittyvän rahoitussuunnitelman ajokaudelle 2024 - 2025.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

SEUJOUKJ 30.10.2024 § 33
923/02.02.00.00/2024

Kunnille lähetettyyn lausuntopyyntöön on tullut seuraavansisältöiset vastaukset:

Kontiolahden kunta (kunnanhallitus 23.9.2024 § 215)

Kontiolahden kunnanhallitus esittää kannanottonaan, että Kontiolahden kunta ei hyväksy seudullisen joukkoliikennejaoston esitystä joukkoliikenteen kustannuksista vuodelle 2025. Kunnanhallitus päätti esittää vuoden 2025 seudullisen joukkoliikenteen kustannustasoksi vuoden 2024 talousarvioennusteen tasoa.

Kunnanhallitus esitti joukkoliikennejaostolle, että talousarvion suunnitteluvuosien osalta käynnistetään kustannusten tarkastelu. Kuntien taloustilanteen kehittymisen ennusmerkkien mukaisesti talouden tarkastelua on tulevaisuudessa käytävä laajalaisesti kunnan eri toiminnoissa mukaan lukien seudullinen joukkoliikenne.

Liperin kunta (kunnanhallitus 23.9.2024 § 157)

Liperin kunnanhallitus toteaa lausunnossaan, että liikennöinnin kustannukset kasvoivat 1,5-kertaisiksi kahdessa vuodessa 2021–2023, joten kustannuskasvun tasaantuminen vuosina 2024–2025 on perusteltua huomioiden kuntien nykyisen taloustilanteen.

Lausunnossa esitetään, että valmistelussa olevan vyöhykeuudistuksen yhteydessä tulee huomioida se, että koulumatkojen muuttuessa Liperissä pääosin yhden vyöhykkeen matkoista kahden vyöhykkeen matkoiksi, vyöhykeuudistus ei saisi johtaa liian suuriin muutoksiin koulumatkojen nousukorvauksissa.

Joensuun kaupunki (kaupunginhallitus 30.9.2024 § 319)

Joensuun kaupunginhallitus toteaa lausunnossaan, että joukkoliikenteen esitys on talousarvion valmistelua koskevien linjausten mukainen. Se huomioi myös talouden sopeutuksessa Joensuun osuuteen kohdistuvan 0,1 miljoonan euron tavoitetta. Matkustajamäärien kehitys tukee osaltaan taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Mikäli kehitys ei ole ennakoidun mukainen eli jo matkamäärät eivät kasva suunnitellusti, voi toteutuma jäädä ennakoidusta, mikäli menopuolelle ei

saada vastaavasti muutoksia. Tulojen ja menojen kehitystä tulee seurata aktiivisesti.

Lausunnot ovat kokonaisuudessaan luettavissa sähköisessä kokouksessa.

Seudulliselle joukkoliikennejaostolle esitetään, että vuoden 2025 talousarvioehdotus on kokouksessa 3.9.2024 esitetyn mukainen. 3.9.2024 kokouksessa esillä ollut vuoden 2024 toteutumaennuste oli 6 kuukauden toteumatietojen pohjalta laadittu eikä soveltu talousarvioehdotuksen perustaksi. Kaikkien esitetty vuoden 2025 joukkoliikenteen talousarvioehdotus on 80 000 euroa pienempi kuin vuoden 2024 talousarvio. Tulojen ennustetaan lisääntyvän matkustajamäärien noustessa enemmän kuin mitä liikennöintikustannusten nousuksi on arvioitu.

Vyöhykeuudistuksen ohella on käynnissä myös Joukkoliikennestrategia 2030 -selvitys. Tavoitteena on määrittää joukkoliikenteen visio 2030 ja sitä tukevat tavoitteet ohjaamaan joukkoliikenteen kehittämistä, rahoitusta, toimenpiteitä sekä markkinointia ja viestintää. Vision määrittämistä ohjaa joukkoliikenteen matkamäärien kehittymiselle työn aikana asetettavat tavoitteet sekä käytettävän rahoituksen reunaehdot.

Lisäksi Pohjois-Savon Ely-keskuksen kanssa selvitetään yhteisesti hankittavien liikenteiden kokonaisuus ja kustannusten jakautumisen periaatteet. Ely-liikenteiden kilpailutus on käynnistymässä vielä loppuvuonna 2024.

Valmistelija: joukkoliikennelogistikko Marja-Leena Inkinen-Remes

Liikennejärjestelmänsinöörin päätösehdotus:

Seudullinen joukkoliikennejaosto päättää

hyväksyä edellä esitetyn vuoden 2025 talousarvioehdotuksen. Ehdotus käsitellään osana Joensuun kaupunkirakennelautakunnan talousarvioehdotusta.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.